

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona, Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPLAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikk:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Önálló vámterület.

Kossuth Ferenc megvette indítványát az önálló vámterületre nézve. És így akarva nem akarva, a vita e kérdés körül fog forogni. A kormány szeretett volna kitérni a kérdés elől, de most ezt már nem teheti, színt kell vallani.

Dániel miniszter, másfél óras program beszédjében, mindenről beszélt, csak a kiegyezési kérdéstről nem. Nos, ezelől most már nem térhet ki, bele kell e savanyu almába is harapnia!... Kossuth beszédjére nem reflektálunk, sem abból érveket nem merítünk az önálló vámterület értékének bizonyítására, e beszéd eléggé ismert lett, hogy sem újból reprodukáljuk főbb tételeit.

Ma már tisztában van mindenki azzal — a kormányon s fizetett lapjain kívül — hogy önálló vámterület nélkül, az ország föl nem virágozhatik.

A közös vámterület hívei leginkább azzal szeretnek argumentálni, hogy az önálló vámterület válságot idézne elő, mert ez esetben Ausztria egy szem gabonát sem venne tőlünk, miután már jelenleg is elégséggel nyel importálható az orosz gabona az osztrák piacokra és csak a minőség az, a mi eddig is a magyar terménynek biztosít előnyt.

De ha ez így van, hol a garancia arra nézve, hogy a folyton növekedő és olcsóbbodó orosz kínálat nem fogja-e néhány év múlva a magyar búzát a jelenlegi vámhelyzet dacára is kiszorítani, ha az orosz részről mutatózó árelőny oly lényeges lesz, melynél már nem érdemes a magyar gabona jó minőségét figyelembe venni?...

Könnyen megtörténhetik a közös vámterületi rendszerrel az, hogy mi Ausztriának az ipari tekintetben biztosított előnyökért semmiféle rekonpenzációt nem nyertünk. Ez eshetőséggel annál is inkább számolnunk kell, mert az osztrák vasutaknak orosz irányban történt fuvarmérséklései már elő is készítették a talajt.

Ha a vámszövetség magas vámokkal tudta megszilárdítani ipari hegemóniáját a monarchiában, miért nem tettünk semmi lépést, hogy a Magyarországnak predestinált szerep is minden körülmény között fentartassék,

vegyis, hogy termés feleslegünk ép olyan feltétlenül találjon piacot az ausztriai fogyasztásban, a mint hogy hazánk ipari szükségletét csupán Ausztriából fedezheti be előnyösen.

Csak egy pillantást kell vetnünk az európai gabonavámokra és megtaláljuk, hogy Németország és Franciaország, mely két állam gabona fogyasztásnak jó részét külföldön kénytelen beszerezni, buzára előbbi 250 arany forint, utóbbi 580 arany forint vámot vetett, — holott Ausztria-Magyarország, mely vámszövetségnek a magyar érdek szempontjából gátolnia kellene a gabona-importot, csak 150 arany forint vámmal terheli a búzát.

Hogy e vám mellett az idegen gabona beözönlését megakadályozni nem lehet, azt eléggé igazolja azon körülmény: hogy Oroszország még saját piacainkon is versenytársunkká válhat. A Balkán buza kérdését ezáltal nem is akarjuk érinteni.

Ime a közös vámterület előnye?... Az osztrák ipart védi az idegen ipar beözönlése ellenében, a magyar búzát, gabonát ellenben nem védi az idegen gabonák beözönlése ellenében.

És hogy számokban is beszéljünk kissé, vessük fel, miibe került hazánkban a közös vámterület az elmúlt husz év alatt?

1876-ban nem lévén adatok, Kelti Károly, az akkori statisztikai hivatal főnökének nyilatkozata szerint (gazdasági egyesület 1876 jan. 7. ülésén) 20—30 milliót tett ki azon összeg, melylyel Magyarország önterhére és az osztrákok javára drágábban fizette az osztrák gyártmányokat.

Ha csak a kisebb számot — 20 milliót vesszük és vesszük a mostani 65¹⁰/₁₀ (mondjuk 65) milliót és átlagot alkotunk, a mi 32¹/₂ millió frtot tesz ki évenként, azt találjuk, hogy ez átlagot véve husz év alatt 850 milliót került a magyarnak a közös vámterület.

Vajjon, hogy ha e lefolyt 20 év alatt a magyar állam a magyar mezőgazdaság érdekei előmozdítására 850 millió forintot fordított volna, ott lenne e a magyar gazda, a hol ma van?...

Hagyjunk végre fel, a közös vámterületi rendszer védelmével, mint mely hazánknak csak anyagi kárát okoz. Most az alkalom törvényadta jogunkkal élni s felmondani a közös vámterületet!

Az osztrák parlament ezt már megtette, utasítva kormányát a közös-vám terület felmondására, ha wltá-nyos kiegyezés létre nem jöhet!

Hátha még a jelenben is előnyösebbet akarnak kivívni osztrák szomszédaink, nem felelhetni mással, mint a Kossuth Ferenc indítványának az elfogadásával. Elég volt az osztrákok kedviért való örökös károsodás. Mihelyt kezünk szabad lesz, jobban berendezhetjük ipar és gazdaságilag magunkat — saját érdekünk szerint köthetjük meg külfölddel az 1903-ban lejá-ró vám és kereskedelmi szerződéseket.

Politikai hír.

Tovább ülésnek. Budapestről vett értesülés szerint illetékes politikai körökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a képviselőházi ülések tartalmát meghosszabbítják délután 3 óráig vagy talán esti ülésekkel, hogy a budget végre valahára letárgyalható legyen. A parlamenti vezetőférfiak eziránt a jövő hét elején próbálnak megállapodásra jutni.

Pártunk és a millenium.

Budapest, febr. 23.

A magyar nemzet ezredéves jubileumának ünnepségei korántsem ígérkeznek olyanoknak, hogy az valamely nagyobb lelkesedést idézhessen fel az országban.

A kormány a maga kieszenyes eszközeivel szolgálja ezt a nagy ügyet is, s nagyobb s főképp nemzeti szempontból jelentőségesebb koncepczióknak még eddig alig látjuk nyomát.

Az Ugrom-féle függetlenségi és 48-as párt éppen ez okból a millenium ünnepségek programja tárgyában erős támadásra készül a kormány ellen.

Kifogásolják az ezredéves ünnepségek programjának eszmeszegénységet, a nagy történelmi múlt jelentőségének, az ezredéves nemzeti létnek kellő ki nem domborítását. Kifogásolják, hogy az ünnepségek főpontjait a dinasztia iránt való hódolat nyilatvánások képezik, arról pedig nincs gondoskodva, hogy a nemzet nagy küzdelmeit a szabadságharc s az alkotmányosságért méltóan megünnepeljük. „Ezer év előtt a nemzetek hódoltak a magyarnak, most pedig az ezredévet csupán a Habsburgok iránt való hódolattal fogjuk megünnepelni” — így beszélt az értekezlet egy szónoka.

A Bánffy-kormány ellen az ünnepségek programjának ki nem elegendő volta miatt intézendő támadás azonban olyan lesz, hogy

miatta a pártot ne tünthessék fel antidi-nasztikusnak.

A felszólalásnak már a szombati képviselőházi ülésén kellett volna megtörténni de tekintettel arra, hogy a milleniumi országos bizottságot éppen a program előterjesztése végett e hónap 25-ikére egybehívták, ennek ülését bevárják.

A bevádolt ellenzék.

— Bánffy újabb furfangja. —

Mégis csak rettenetesen furfangos ember ez a Bánffy Dezső báró.

Minthogy az ellenzék nem nyitlítottak, ben nem tudja legyőzni; neki fog és háta megett operál.

Van neki egy „Országos Értesítő” című, kövön nyomott újságja, s ennek a hasábjain legújabbban egy cikkelyt eresztett meg, a melyben egyenesen az ellenzék te- szti felelőssé a miatt, hogy az állami tisztviselők nem juthatnak a fizetés felemeléshez.

Az O. É. nyomán aztán az összes kormánylapok farizeus szemforgatással sopánkodnak a szegény tisztviselők sorsán, a kik, mivel az ellenzék késlelteti a költségvetést s ebben az új állásokra és előléptetésekre föl- vett 3 300,000 frt megszavazását, érzékenyen megkárosodnak.

Erre a sápitózásra részletesen megfelelünk meg. Most csak egy kérdésünk van. Ha a kormány nemcsak megszavazás, de előirányzás nélkül is jogosítva érezte magát félmilliót kiutalványozni Pulszky Károly urnak, mi tartja vissza attól, hogy a tisztviselők részére a budget javaslatában elő- irányzott összegeket (a mi két hónapra szintén körülbelül félmilliót tesz) a megszavazás is előtt is kiutalványozza.

Ezért az engedélyzetlen kiadásért, ha bármikor bejelenti, 10 perc alatt megkapja a parlamenti felmentést. Amazzal az engedélyzetlen kiadás olyan vihart támasztott, mely 10 nappal késleltette a költségvetés megszavazását. Hol hát itten a logika?

Egy másik tudósító szerint egyszerűen nem igaz azon állítás, hogy az új állások csak a budget betöltése és az előléptetés megszavazása után teheti meg a kormány erre nézve az intézkedéseket, amennyiben a szükséges költségek utalványozása addig meg nem történhetik.

Ha a kormánynak csakugyan az a szándéka, hogy az e célra szükséges összeget felhasználja, akkor a megfelelő utalványozást mi sem hátráltatja. Megtette a kormány máskor is hogy nemcsak új állásokat szervezett, melyek budgetben felvéve nem voltak, hanem ezeket a maga felelősségére dotálta is.

A sok közül csak egy példát említünk. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a múlt év nyarán a miniszterelnökségnél egy új minisztertanácsos állást szerveztet, azt be is töltötte, az új állás költségét pedig csak a jelen évi költségvetésbe vette fel.

Ez a miniszteri tanácsos, dacára annak, hogy a múlt évben erre a célra a fizetés sem előirányozva sem megszavazva nem volt, ki- neveztetése óta huzta fizetését s huzza azt ez évi január elseje óta is, dacára annak, hogy az ez évre előirányzott költségvetés még csak ezután lesz törvénynyé.

Ha ez megtörténhetett ebben az esetben, megteheti ugyancz a kormány azokban az esetekben is, melyekben az intézkedésre csakugyan szűkség van.

Bartók és Nopcsa.

A Magyar Királyi Opera kormánybiztosnak, báró Nopcsa Eleknek az az intézkedése, hogy magyonta Bartók Lajostól a Nemzeti Színház drámaírói bizottságában viselt tisztséget, a képviselőház szombati ülésén interpelláció tárgya volt.

Az interpellációt Okolicsányi László tette meg s interpellációját kísérő beszédében azt fejtette ki, hogy a drámaírók nem tartoznak a színház alkalmazottai közé és habár a színházak intendánsától illetőleg jelenben a színháznak vezetésével megbízott kormánybiztostól nyerik megbízatásukat nem tartoznak annak fegyelmi hatósága alá. Bartók Lajos megbízatása 1895. év végén lejárt de a múlt évi december 19-én levelet kapott a kormánybiztostól, melyben eddigi működésének és a színház érdekében tett szolgálatai elismerése mellett arra kérte, hogy ezt az állását 1896-ban is megtartsa. Különösen tartja tehát, hogy a kormánybiztos alig két hónapra rá, Bartókot eddig betöltött drámaírói állásától felmentti.

Először lép az a kérdés, hogy minő ok vezethette a kormánybiztos arra a lépésre.

A kormánybiztos, Bartókhöz intézett levelében, három tekintetben nehezteli Bartók magatartását: először az Operával szemben, másodsor a Nemzeti színházzal szemben, de harmadszor — ami ugy látszik, leginkább fáj neki. — az ő személyével szemben.

Ugy látja, hogy a kormánybiztos intézkedése arra a beszédre vezethető vissza, melyet Bartók a képviselőházban a színházi vita alkalmával mondott. Nem hocsátok abba a kérdésbe, hogy igazságos volt-e Bartók Lajosnak a színházak és vezetésük felett gyakorolt bírálat, vagy nem. A kormánybiztos az a képviselőházban alkalmat vett magának és joga is volt hozzá, hogy Bartók Lajos bírálatára megfelelően. Azonban joga és kötelessége is volt Bartók Lajosnak e műintézetek feletti bírálatot mondani a törvényhozásban, mert ezek az intézetek a nemzet pénzén tartatnak fenn.

Nem szabad eltitolni, hogy olyan módon vonják ki ezeket az intézeteket a közvélemény

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Február 24.

Corregio kép Hídegzsamoson.

A Pulszky-féle képvásárlási panama alkalmából érdekesnek tartjuk feleleveníteni a Hídegzsamoson levő Corregio kép történetét.

Kolozsmegyében a gyalui havasok ölében, Hídegzsamos közűs határán Kolozsvártól 27 kilométer távolságra László József bánya-telepén tul, elhagyva a 2 1/2 kilométer távolságra eső vizesést, ettől 5 kilométerrel még tovább menve van egy olasztelep. Két-száz esztendővel ezelőtt telepedtek oda olasz erdőmunkások és munkavezetők s telepük részére elfoglalták a havas égbe nyúló szik- láktól védett legszebb pontját. E ponton tan-nyát ültették, gazdálkodáshoz láttak. Külön- sen az erdő használat, kincses bányá volt rá-juk nézve. A havasi patakokon a fa leusztá- tásának különböző módját csak ők értették. Jól ment dolguk. Építettek egy kis templo- mot. Abba hazulról Olaszországból hoztattak drága képeket. E képek között volt Corre- gionak, az 1494—1534-ben élt, egyik legna- gyobb olasz festőnek egy remek műve, a mely azt a jelenetet ábrázolja, a midőn az angyal leszáll az égből Máriát üdvözölni.

E festőnek tudvalevőleg még egy Ma- donna képét ismeri a világ, a mi a drezdai képtárban van. Ilves, „bűnbánó Magdolna” képeinek holléte már nincs kiderítve. E szép

festmény képezi a kicsi templom oltárképét a mai napig.

A bevándorolt olaszok rendre elhaltak, utódaik elszegényedtek, a mult század virágzó olasz telepét ma már néhány koldus, oláhul beszélő utód lakja. Templomuk elhagyott, omlófélben van.

A Corregio kép azonban ma is meg van. Érdekes história történt ezzel a képpel.

1886. táján egy német professzor járt ezen a vidéken. Beszélni hallott erről a kép- ről. Megnézte. Értékesnek találta. Csak egy futtában ígért érte 100 frtot. A szegény oláhok két kézzel adták oda.

A német elvitte a képet Münchenbe. Ott bámulták.

A kép elszállításnak azonban a hire ki- szivárgott.

Az újságok lármát csaptak. A német professzort vádolták, hogy a nagyrétű kép megvételénél vissza élt a szegény emberek tudatlanságával. A dologba a kormány is be- leelegedett s diplomáciai uton visszaköve- télték a ritka képet. A mikor a kép vissza- érkezett, a kép árán a szegény emberek már rég tudtak. Pop Miklós szolgabíró két te- henét licitáltatta el a nyomorult embereknek, hogy ismét előteremthesse a 100 frtot.

Én a képet egy történelmi kirándulás alkalmával láttam, 1892. július 15-én. Szá- deczky Lajos, Szinnyi József egyetemi taná- rok s mások társaságában voltunk kint. Em- litést is tettem erről néhány nappal később a „Budapesti Hírlap” két számában megjelent közleményben, valamint az „Ellenzék” tárczá- jában is. De föl van említve a Kolozsvárt

megjelenő Történelmi Lapok 1892 évfolyam 137 lapján is.

Már akkor 4 év előtt rozoga volt a kis fatemplom, beesett az eső a szentélybe.

A telep lakói közül csak egy vén, rán- csos képű asszony tudott még valamit ola- szul. A templom falait e képtől eltű több mázolás tarkította. Érdekes volt egy spanyol kiadású képük. Ez nem volt keretbe foglalva.

Kétszázhatvan pápa arcképeit tartalmazta. Elöl a megváltozt képet a sok fogdosás köv- etkeztében leszakították. A képen az utolsó pápa VIII. Leó, a ki tudvalevőleg két évig uralkodott még a mult évezredben (963—965). A szentély szekrényeinek fiókjában több régi biblia is volt, a melyek vastag bőrkötésében talán még a mult században oda menekült poloskák tartottak nagybőjtöt.

Most kérdem: nem volna e czelszerű a Corregia képet vagy az erdélyi muzeum képtára, vagy a kárpát egylet leendő muze- uma részére, vagy Kolozsvármegye által a székház részére a millenium emlékére meg- szerezni most, mielőtt ott elpusztulna? Hogy ez a kép ér annyit, mint a Piombó képe után átfestett s Cheveigné grófné által a m. állam részére fellicitált s megvett mázolás, azt már a szakértő német érdeklődése bebi- zonyította.

E képet valamelyik kolozsvári egyház is megvehetné.

Valószínű, hogyha Pulszky külföldön találja vala ezt a képet, licitáltat reá vagy százezer frtig, csak hogy megszerezhesse, De mert itthon van, nem tudott róla semmit.

Az előladosodott jámbor taliának 100

frtért s tíz liter pálinkára való ráadásért ma is bizonyára édes örömet oda adják — ha ugyan ma még meg van — Corregiotól fos- tett képüket.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

ELSŐ KÖTET.

II.

(Folytatás.)

(8)

Már viradni kezdett midőn a szenvedő végre csendes alomba merült, ekkor a dok- tor úgy a hogy volt ültetésében a tűz előtt levő szőnyegre vetette magát és szinten aludt — hirtelen, egészségesen és még is könnyen; a hogy a tengerészek és a házior kutyák aludni szoktak.

A reggel mosolygva virradt a tenger felett — áprilisi reggel volt, szellős és derült. És Edna, a ki nem aludt jól — nem olyan jól mint Letti — miután először a feje fe- lett levő zaj zavarta, és azután a saját ag- gályos gondolatai tartották ébren, melyek miután nappal vissza voltak tartva, mindig éjjel bosszulták meg magukat — és Kender- diné Edna örömmel fogadta a reggelt.

Az álmatlanságtól kimerülve korán kelt fel, és az ablakon kinézve egy férfi alakot látott lent a sziklánál le s fel járni. Még mindig az ócska kabátban és még ocskább kalapban, nem volt divatos alak; de erő- teljes, magas és férfias volt.

Kezeit összefogva, nem éppen bájosan hátra tartotta, erős és batározott léptekkel

járkált, néha körül nézett, de legtöbbszörre lesütött fővel gondolkozott. Biztosra vette, hogy ez a doktor volt.

Edna némi kíváncsisággal nézte őtet, tudta, hogy egész éjjel fent volt; és miután ő sem aludt, a feje felett levő lépteket, a tűz igazítását, és a beteg szoba minden félé za- jat hallgatva, melyek az éjjeli csendességben még az előtt is, kinek nincsen személyes ér- deke benne, oly baljósuluan és szomoruan hangzott — sok részvétet érzett iránta. — Élénken vissza emlékezett a szegény Letti felett való saját virrasztásaira, és azon csudá- kozott, hogy férfi, hogy tud olyan féle dol- gokat megtenni. — Asszonynak, és egy nő- vérnek, az ápolás természetesen jön; de a férfival egészen más kell, hogy legyen. — Azon tündökött, hogy a fivére mikéle emberek voltak, vajjon ragaszkodtak e annyira egymáshoz, mint ő és Letti.

És azt a férfit, ki a fáradságos éjjeli virrasztás után sétálással üdítette magát, ön- kénytelen érdeklődéssel figyelt; és midőn végre bejött és eltűnt, valószínűleg magá- nyosan elköltendő reggelijéhez, az ő gyakori- lati női lelkével azt gondolta, hogy milyen szomoró reggelizés lehet az, miután nincs senkije a ki a teáját elkészítse, vagy a teá- ját főzésre figyeljen, vagy azokat a gyün- gedő kötelességeket teljesítse, melyek a nap vidám megkezdését elősegítik, és melyeknek a teljesítésében Edna különös élvezetet ta- lált.

A mint Edna azzal foglalkozott, hogy azokat Lettiért teljesítse, a ki mindig későn ment le, men állhatta meg, hogy Williamsné- től a beteg lakója, hogy létéről ne kérde- zősködjék.

— Most jobban van valamivel, de a testvére azt mondja, nagyon rosszul volt az egész éjjel; és éppen most indult el Rydeba hogy a testvérenek valami új orvosságot hozzon.

és a törvényhozás ellenőrzése alól, mint ahogy a kormánybiztos egyik lapudósító előtt nyilatkozott, azt mondván, hogy a színház belső ügyeit nem szabad nyilvánosan szellőztetni.

Ugy látja, hogy az a titkolózás, amely a színházak belső ügyeit el akarja vonni a nyilvánosság elől, sokkal rosszabb fényt vet a színházakban uralkodó szellemre, mint Bartók Lajos minden filippikája. A hol rendben mennek a dolgok, nincs oka a vezetésnek a nyilvánosságtól félni, csak a korrupció bujkál és kerti a bírálat napfényét.

Nagyobb jelentőségű dolog ez azért, mert a kormánybiztos intézkedése egy Házban elmondott beszéd után azzal neki okozott kellemetlenség megtorlására irányul. Ezért ezáltal súlyos sérelem esett a parlamenti szólásszabadság elvére, amely szerint senki a Házban elmondott szavaival a Házon kívül felelősségre nem vonható és természetesen büntetésben sem részesíthető. Ezért tekintik ezt a parlamenti szólásszabadság és a mentelmi jog ellen elkövetett brutális sértésnek, s úgy a maga, mint párta nevében a tisztelt belügyminiszter urhoz interpellációt intéz, előre is kérve, hogy a parlamenti szólásszabadság és megsértéséért elégtétel adásáról gondoskodjék, mert ellenkező esetben ez az oldal tudni fogja, hogy a hatalmával visszaélő kormánybiztossal szemben miféle eljárást kell követnie.

Ezután felolvassa a következő interpellációt:

Bartók Lajos országgyűlési képviselő a Nemzeti színházról elfoglalt drámaírói állásától a színházak kormánybiztosa által elmozdított. Ezen elmozdítás közvélemény szerint de, kormánybiztos ur nyilvánosságra hozott levelének minden kétséget kizáró értelme szerint is azért történt, mert Bartók a belügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával az Opera és Nemzeti Színház vezetését, az ezen intézetek élén álló kormánybiztos működését a képviselőházban bírálat tárgyává tette s így a drámaírói állásától való felmentés ellene a képviselőházban mondottakért megtorlasképnek alkalmaztatott.

Ennélfogva kérem a belügyminiszter urtól:

1. Van-e tudomása a fenn elmondott esetről?

2. Ha igen, helyesli és magáévá teszi-e a színházak kormánybiztosának ezen eljárását, amely egyenes megsértése a parlamenti szólásszabadságnak, a meynnek alapelve és legfőbb biztosítéka az, hogy senki az országgyűlésen kívül felelősségre nem vonható? (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Az elnök kijelentette, hogy az interpellációt közölni fogja a belügyminiszterrel: mire az ügy a képviselőházban egyelőre több szót tárgya nem volt.

E. K. E.

— Központi választmányi gyűlés. —

Kolozsvár, febr. 23.

Érdekes gyűlést tartott a Kárpát-egyesület választmányi szombat délután az egyesület Jókai-utcai helyiségében. A gyűlésen Feilitzsch Arthur báró elnököt. Jelen voltak Heppes Miklós és Szádeczky Lajos alelnökök, Merza Gyula főpénztáros, Radnóti Dezső főtitkár, Kolbenheyer Bertalan jegyző, Fekete Gábor kir. táblai elnök, Márki Sándor egyet. tanár, Hangay Oktáv keresked. akad. tanár, Melitskó Frigyes főmérnök, Nedorostkó János bankigazgató, Kántor József körjegyző (Gyalu) stb. stb.

A gyűlést Radnóti Dezső főtitkár jelentése nyitotta meg. Előadta, hogy 50 új tag jelentkezett és hogy Ditrói Mór 100 forinttal az alapító tagok közé lépett. — Megemlíti a kolozsvármegyei osztály által rendezett E.K.E.

— Rydha — hisz az kilenc mérföldnyi távolságra van.

— Igen, kisasszony; de ő azt mondta, hogy nem tehet róla. A legrovidebb útja után tudakozódott, és gyalog szándékozik azt megtenni és minél előbb visszajönni. Az ebédjéről kérdésközltem; de azt egészen reám bízta. Oh, kisasszony, mily tehetetlenek ezek a férfiak! Csak arra kért, hogy nézzek a testvére után.

— A beteg a szobájában van?

— Nincsen; a doktor felöltöztette és mielőtt elment, levitte az életben a földszintre, mint egy kis babát.

Szegény ember, nehéz állapot ez neki: és nincsen sem felesége, sem anyja, sem nővére, a ki segítségére legyen; mert megkérdeztem tőle és azt mondta, hogy nincsen; még rokonuk sincsen, csak kettő van.

— Nekünk sincsen; de a nők inkább hozzá vannak szokva a betegségekhez, mint a férfiak és jobban tudnak segíteni — mondá Edna.

De, a mint saját tehetetlensége és teljes elhagyottsága észbe jutott, midőn ő és Letti, egy hűvös erős délután, fáradtan és átázva ugyan ebbe a szobába megérkeztek, a kálvária füstöl és Letti sirt és végre hisztériába esett, melységes szánalmat érzett a szomszédjai azon „tehetetlen férfiak” iránt, a hogy őket Williamsné nevezte, a kiknek hasonló körülmények között sokkal rosszabb dolguk van, mint a nőknek.

— Hogy van a szegény beteg mostan? Kérd. Volt bent nála azóta, hogy lássa? Nem kellene oly hosszasan egyedül hagyni.

— De kisasszony, hol vegyek arra időt? És különben is, ő nem szeretné azt. Valahányszor bemegyek és azt kérdezem tőle, hogy tehetek-e valamit érte, csak a fejét rázza és ismét a párnájára fordítja a fejét.

És nem hiszem, hogy valami a javára válna; ő nem sokáig marad ezen a világon.

jelmezbe, melynek kapcsán indítványozza, — hogy Béli Ferenczné grófnőnek, ki pártatlan ügybuzgalommal és lelkesedéssel rendezte a bált, továbbá Szádeczky Lajos dr. osztályelnök és Kolbenheyer Bertalan osztálytitkárnak, kik szintén nagy tevékenységet fejtettek ki, köszönet szavaztassék. Választmány az indítványt éljenések között teszi magáévá és a grófnőhöz külön küldöttséget választ a köszönet tolmácsolására.

Merza Gyula főpénztáros jelentése szerint a decz. havi bevétel 2047 frt 84 kr., a január havi 1579 frt kr. volt.

A tárgysorozat első pontjaként azután a millenáris kiállítás ügyei torjesztettek elő. Kimondta a választmány, hogy a kiállítási főcsoport katalógusokba az egyesület fűdőiről és vizeiről egy egy hirdetés tesz közzé; a kiállítási tárgyak beküldésére az osztályokat felkéri és az „Erdély” történetét megírta.

A turista kongresszusra vonatkozólag a kereskedelmi miniszter leirata általános lelkesedést keltett. E szerint a turista kongresszus szervezésével a miniszter az E. K. E.-t bízza meg és napjúl. június 20-át tűzi ki, Engedélyez méréseket vasúti jegyeket és több más kedvezményt is ad. A választmány ennek alapján megbízza a főtitkárt, hogy a kongresszus rendszerét dolgozza ki és tárgysorozattal állítsa egybe és a márcz. 12-én tartandó választmányi gyűlésnek mutassa be. A testvér egyesületek márcz. 19-ére Budapestre érkekezletre hivatnak, mely a tárgysorozat tekintetében véglegesen dönt.

A földmívelésügyi miniszter véleményét kér az egyesülettől a bécsi osztálynak ama kérdésére vonatkozólag, melyben a melyben a dévényi turista lak építéséhez anyagi segítyt kér. Választmány a kérést meleg ajánlattal fogja a miniszternek felterjeszteni.

Az alsófehérmegyei osztály javaslatát a detonatai menedékház berendezésére nézve elfogadja és az a szükséges 300 frtot e célra folyosítja a választmány.

A torda-aranyosmegyei osztály kérte a tordahasadéki menedékház átvetelét és a még ki nem fizetett 200 frt kifizetését. Választmány a kérést teljesíti, azonban a fentartásra előirányzott összeget csak esetről-esetre szavazhatja meg külön előterjesztés alapján.

Az ásványvizek forgalomba hozatalát irányítani és az egész üzletet elrendezni a választmány Hangay Oktáv, Melitskó Frigyes és Merza Gyula tagokból álló bizottságot küld ki.

Az „Erdély” szerkesztését a választmány, tekintettel arra, hogy most rendes titkári hivatala van és a főtitkár teljesen az egyesület rendelkezésére áll, ismét a főtitkár teendői közé sorozva, meleg köszönetet és elismerést szavazván az eddigi szerkesztőnek sikeres működéséért.

Főtitkár bemutatja díszalbum eddig meglevő képeit. Összesen 40 akvarell készült el és pedig a legművészebb kivitelben.

A képeket megtekintették Nagy Miklós a „Vasárnapi Újság” szerkesztője, Roskovitz Ignác festőművész és legutóbb Alpar Ignác a kiállítás történelmi részének tervezője és építője. Mindannyian a legnagyobb elismeréssel vannak az egyesület legelső erejű vállalkozása iránt és a képeket a leg-sikerültebbnek jelentették ki. Választmány örömmel veszi a jelentést és kimondja, hogy hogy 50 ilyen kép készített és azután egyelőre — tekintettel az alap kimerülésére — a képek festését beszünteti. Minthogy azonban így a sorozat hiányos, kérést intéz az Elmehez, hogy a kereskedelmi miniszter által kiállítási célra engedélyezett 2000 frtból 100 frtot az egyesületnek engedjen át.

Végül elhatározza a választmány, hogy a sok év óta hátralekos tagok díjait törvényes uton hajtja be és ennek eszközzésére Deák Albert dr. jogtanácsost kéri fel.

Bár ne fogadtam volna be őket; és ha egy hét múlva meg tudok tőlük szabadulni, am-bár nem szándékozik nekik kelletlenséget okozni — és azt reményelve, másutt is kapnak ilyen jó szállást, és —

— Édes jó Williamsné, maga nem tudná azt megtenni, — mondá Edna mosolyogva, és azokkal a szelid jó szemekkel reá nézve, melyekről a Kenderdiné kisasszony tanítványai azt mondták, hogy minden rosszaságot elijeszt belőlük.

A jó! asszony szintén mosolygott.

— Jól van kisasszony, — mondá — talán nem tenném meg; mert sajnálom azt szegény embert; és nekem is volt egykor egy kedves fiam, a ki ha élne körülbelül egyidős volna vele. Magtesszek érte a mit tehetek, am-bár mogorva és nem akar beszélni, és ugy-e kisasszony, hogy ez nem kellemes?

— Nein.

Ezt a kis társalgást, mint minden csekélységet, a mi az életükben történt, Edna, a Letti mulattatására elbeszélte, és a két testvér hosszasan megbeszélte ezt a dolgot, a hogy a tengerparti lakásokban levő és ünneppapokat csináló emberek szokták; mert a munkás emberek előtt a szorakozás csinálása néha nagyon nehéz munka. Sőt még a kíváncsiság és valódi részvétel vegyülékével azt is megtehetik, hogy a nappali szobájuk ajtaját nyitva hagyják, hogy abban az esetben, ha az övékkel szembe levő szobában a legkisebb mozgást hallanak, rögtön értesítsék a házi-asszonyt, hogy a szegény beteg ott fekszik, oly tehetetlenül és oly elhagyatva, hogy a két fiatal leánynak a jó szíve elfelejtette, hogy a beteg egy férfi, és fiatal ember — és azt kívánták, hogy bár tehetnének érte valamit.

De természetesen, hogy ilyen körülmények között Letti azt állította, hogy az a legnagyobb illetlenség lett volna; ő, a leányok és tanítóknak, a tekintély nélkül és méltóság-

MINDENFELE.

Kolozsvár, február 24.

— Márczius 15. Népes gyűlést tartott a kolozsvári márcz. 15. bizottság tegnap délután Deaky Albert elnök lakásán és elnökléte alatt.

A gyűlésen jelen voltak: Ábrahám Antal, Deaky Albert, Hory Béla, Kovács János, Kuzsók István, Magyar Mihály, Sándor József, Sipos Károly, Teleki László gr. koltói, Várady Aurél stb.

Az ünnepély műsorára vonatkozólag jelentést tettek, hogy Hindy Árpád emlékszed, Kovács Gyula szavalt, Girsik Gyula ének, Popini Nándor cimbalom játéka felkértettek a a felkért urak szívesek voltak megigérni közreműködésüket.

Sipos Károly indítványozza, hogy a külvárosiak részére is rendeztessék egy népies márcz. 15. ünnepély, tágas helyen, például a tornavivó épület helyiségében. A bizottság elvileg helyesli a javaslatot, annak előkészítése azonban sok időt kíván s most tekintettel a milleniumi, évfordulóra és az erőket a redouti ünnepélyre kívánja egyesíteni. A jövő évben azonban napirendre kívánja vétetni ezt a javaslatot.

Sándor József javasolja, hogy az ünnepélyekre egy Kossuth serleg alapításuk s a bankettekben a vétessék használatba. A gyűlés a javaslatot elfogadja elnököt kéri fel ez irányban a szükséges intézkedések megtételéül.

Jelentés tétetett, hogy a bizottság felhívásai a márczius 15. eszméket megörökítő szobor alapra ünnepélyek rendezésé tárgyalban expedáltak. A felhívás már viszhangot keltett több felé, a mennyiben jelentések érkeztek a rendezések tervbe vételéről, sőt több helyről emlékszedéseket is kértek a bizottságtól.

— Kolozsvár befásítása a milleniumra. Tegnap közleményünk kapcsán két értesítést is kaptunk. Az egyikben az van elmondva, hogy a városi szepítő egylet már megosinalta a programját az időre nézve. Ebből a további fásítást kénytelen volt ki hagyni pénz hiány miatt. Az egylet eskis arra szorítkozik, hogy az általa befásított vonalakon a kihalt fákat újakkal pótolja. Együttal kifejezi az iránti óhaját, hogy a tömegesebb fásításokra anyagi erő teremtessek, kijelenti, hogy cseméte bőven állana rendelkezésre. A második közlemény így szól: Tek. szerkesztőség. Maradandóbb becsesl bírók alkotást alig lehetne létesíteni annál, hogy a millennium emlékére kijelöljük azokat a területeket intra et extra villan amelyek befásítása feltétlenül kívánatos és szükséges. Ha ebben az évben ezt megtesszük s csak egy kis részt, például a fellegvár oldalát, a felek felőli részt befásítani megkezdjük és tervet csinálunk az évről évre való rendszeres fásítás tovább folytatására, minden megfogamzott fával a millennium éve emlékből oszlopot emeltünk városunk egy egy lakosának. Bizony nem kellene, hogy ez a szép gondolat elhaljon. Mily egyszerű tere nyílnék itt első sorban a kertészeti egyesületnek tevékenysége kifejtésére. Fájdalom azonban, ha bele tekintünk az egyesület kebelébe, alig 2—3 embert találunk, a kik nemcsak tudással, hanem a köztgyekek iránti lelkesedéssel is meg-

gukkal a koczkán, hogy tudnának egy fiatal ember iránt figyelemmel lenni, legyen az bár mily beteg?

— En azt kívánom, hogy bár lehetnének — mondá Edna.

Oly szívtelenségnek látszik, hogy egy embertársunk, a kiről tudjuk, hogy betegesen fekszik, oly hosszasan magára hagyjuk. Ha bemehtethünk és beszélhetnénk hozzá, vagy egy könyvet küldhetnénk be, hogy olvasson, nem hiszem, — hogy az oly nagy illetlenség volna.

És midőn a reggeli sétájukból visszajöttek, részvételt állottak meg azon betett ablak és leeresztett függöny előtt, mely mögött a beteg ifjú fekszik.

— Gyere be — mondá Letti élesen, — kinek nemely dolgokban több érzelme volt a külső illem megtartására, mint Ednának. Ne légy ostoba és szentimentális.

Az nem járná, hogy mi ezt a két fiatal embert, a kik szegények és talán nem is tisztességesek, a legkisebb mértékben felbátorítsuk. Edna, én azt nem engedem meg.

És Letti gyorsan haladt el a szomszéd szoba ajtaja előtt, mely nem volt egészen betéve és a saját ajtajukon bement.

— Igen, igen, — válaszolá Edna amint a testvére kalapját és shawliját levette és látta hogy a tengeri levegőtől felüdült arcot mily finom rózsápi borította, s a régi fény viszsztatott a szemébe.

Édes Letti, neked igazad van. Nem volna jó a szomszédainkat figyelembe venni, kivéve abban az utolsó esetben, ha nagy szükségünk volna rá, a mi bajosan fog történni.

En is azt hiszem, de még ha meg történné is, én azt mondom, hogy nektünk nem kellene gondolni velük. Elég gondunk és bajunk van magunknak a nélkül, hogy a mások terhét magunkra vegyük.

(Folytatás következik.)

vannak áldva s kikben a harmadik kellék is megvan a cselekvésre okvetlen megkivántató energia. — Ezt az ideát bizony minden vonalon fel kell karolni. Az erre fordított töké százsor dubabban vissza térül egy milleniumi mulatság vagy banderium pár nap alatt eltűnő emlékénl. Tisztelettel „Egy kertész.” — Készséggel adunk tért e tárgyban a hozzá szólásoknak, mert a város befásítását elsősorban kérdésnek tartjuk közegészségügyi szempontból. Még egy harmadik levelet is kaptunk, a mely a város határain a fen-yőfák lehető szaporítását hangsúlyozza, mint egyik fontos tényezőjét az egészséges és balzsamos levegőnek.

— Gróf Béli Ferencznét, az Eke jelmezbal nagy tevékenységtű bugzó elnökét, tegnap Szádeczky Lajos dr. vezetésé alatt Merza Gyula, Kolbenheyer Bertalan és Radnóti Dezső tagokból álló küldöttség kereste fel, hogy megköszönje az egylet érdekében tanusított jóindulatát és a bál sikereért tett önzetlen fáradozásait, a grófnő a küldöttséget igen melegen fogadta és a Szádeczky Lajos dr. által hozzá intézett köszönő beszédre azzal válaszolt, hogy megígérte mi-kép az egylet iránt tovább is érdeklődni és mozgalmait támogatni fogja. Itt említettük meg, hogy a bál a létesítendő Kárpát-muzeumnak közel 1500 frtot jövedelmezett. A végleges leszámolást az Eke osztály je héten tartandó gyűlésen teszi meg, melyen maga a grófnő fog elnökölni.

— A Mátyás-szobor bizottság tegnap (vasárnap) d. e. 11 órákor a városházán Sigmund Dezső elnökléte alatt folytatódagó gyűlést tartott. Az ülés egyetlen tárgya a még hiányzó 50,000 frt összeggyűjtése módzatainak további, megbeszélése volt. A bizottság ennek eredményeképpen egyhangulag és egyöntetűen ismételtlen kimondotta, hogy ez összeget, tekintettel a milleniumi év nehézségeire, csak nagyobb szabású, rendszeres gyűjtéssel lehet egybehozni, miert is Sándor József elnökléte alatt: dr., Ferenczi Zoltán titkár, Nagy Lajos pénztáros, Szvacsina Géza és Fekete N. Béla tagokból egy 5 tagu gyűjtőbizottság alakított. E bizottság feladata lesz a gyűjtés nagyobb arányú szervezése és vezetése azzal, a megállapodással, hogy takarékosan a szükséges irodai és dologi kiadásokat a város törvényhatósága, mint a Mátyás-szobor bizottság kiküldöttje fedezze. Ez által a szobor-alap csontkitalanul fog a céljára fordított, mely körülmény tudása az áldozatkészségeknek bizonyára csak fokozására lesz. A hazaftas szent céljára ezzel az összeggel elfogadja a bizottság bármely tagja, vagy Kolozsvár sz. kir. város polgármestere.

— Nyilatkozat. A Kolozsvárt felállítandó Mátyás király szobor ügyvel kapcsolatban — zemelemre vonatkozólag az Ellenék egyik rövid közleményében azután az „Erdélyi Hírdő” egyik cikkében oly állítások is foglaltatnak, melyeket lehető félre értesek és gyanúsítások kikerülése tekintetéből kötelességem ismerem helyreigazítani. En a szoborbizottságnak elnöke nem voltam és nem is vagyok mint az „Ellenék” említett közleménye adta. A szoborbizottságának érdekes elnöke Hegedüs Sándor Kolozsvár sz. kir. város országgy. képviselője a második alelnök pedig Kolozsvár ez időszertint polgármestere. En az országgy. gyűjtést nem intéztem mint az „Erdélyi Híradó” közölte. Az első felhívást a Nemzethez n. Szabó Károly akadémiai tag fogalmazta és dr. Hegedüs István titkár küldötte szét az országban ingyenes munkával. A második gyűjtést az 1 frtos nyugtákkal és 10 kros szelvényekkel dr. Gáman József eszközölte utlagosan fizetett, csekély tiszteletdíj mellett; a harmadik gyűjtést pedig dr. Török István tanár intézte tehát egyiket sem én. Magam a szoborbizottság megbízásából voltam és vagyok a szobor-alap pénztárnoka és e hazaftas tisztemet ha Isten éltet kívánom is teljesítem mindaddig, míg szememmel megláthatom Mátyás király szobrát Kolozsvár főterén. Ez eszme agyamban született, a kellő ideig napi rendben tartottam, kivitele lelke minden gondolatával egybe forrott: azért ez ügynek további szolgáltatól el sem állhatok. Ennyi az én érdemem, ha ugyan érdem a hazaftas kötelesség teljesítése. Többet jó barátomtól sem kérek. Kolozsvár fbr. 24 1896 Nagy Lajos unitárius tanár és esperes.

— A hidegszamosi víz. Az európai kontines nagyobb városai közül Kolozsvár városának lesz a legkitűnőbb ivó vize. A gyalui havasok völgyéből tervezik u. is a városi vízvezeték részére a forrás vizeket össze gyűjteni és természetes esssel bevezetni a városi vízgyűjtőbe. A vízszerszés iránt a kutatásokat szivattyúzógépekkel folytatnba tette a város Melitskó vasúti főmérnök és városi képviselő javaslata nyomán. A felvett pontokon oly nagy mennyiségű forrás vizet találtak, hogy az busásan fogja fedezni a szükségeslet. E mellett a megejtett vey elemzés a vizet oly kitűnőnek találta, a melylyel minőség tekintetében egy város vízvezetékének vize, bele számítva Bécs város vízvezetékének vizét is, sem versenyezhet.

A víz kitűnő minőségére befoly a talaj közeteinek szerencsés össze tétele és pártalan tisztasága. A víz minősége a vegyelemzők véleménye szerint olyan, mint a harmat vize. Ivásra, főzésre, ipari célokra kiválóan alkalmas. Mint mosdó víz az arczbort puhává és széppé teszi s így kincses Kolozsvár szépeit még ezután lesznek csak igaziból szépek. E viz behozatalára irányuló terveknek eddig egyetlen akadály volt, a 23 kmter távolságu csővezetésének magas ára. Most ezt az akadályt is elhárította egy társaság, mely pénz-

intézetek képviselőiből a városi polgárokból alakult. E társaság kiépíti az egész művet a nélkül, hogy a város egy krajczárral is megterhelhetnék. A szükséges 3000 m. 3 viz helyett behoz 25 ezer m. 3 vizet. A hálózaton elfogyasztott mennyiséget a városnak olcsóbban szolgáltatja ki, mint a mennyibe a monostori vagy százfenesi, szivattyúzott, kevésbé megfelelő minőségű talaj viz kerülne.

A víz felesleget turbina segítségével vilamos motorikus erőre ohajtja a társaság felhasználni.

— A sub auspiciis regis promotiot rendező bizottsága felkért benntünk annak közlésére, hogy az ünnepély pontban déli 12 órákor fog vasárnap márczius hó elsején megkezdődni. Az urak részére a mennyire a helyiség megengedte számozott ülőhelyek vannak fen-tartva és azok kik ily helyeket kaptak lehetőleg magyar dísz ruhában kéretnek megjelenni. Figyelemzteni a bizottság egyuttal a meghívott urakat, hogy jegyüket f. hó 26-án déli 12 óráig a rectori irodában vigyék át, mert azontal a számokra fen-tartott ülő helyek oly meghívottaknak adtak, kik eredetileg csak álló helyet kaptak, de ülőhelyre tarthatnak számot. Megjegyzni egyuttal a bizottság, hogy a meghívók belépti jegyül nem szolgálhatnak, hanem csak előmutatása mellett a rectori iroda névre szóló jegyeket állít ki. Ez alkalommal egyuttal a rendező bizottság a legnagyobb sajnálatát fejezi ki, hogy a redout terem karzatának szűk volta miatt a legjogosultabb igényeknek is csak egy kis részét volt képes eddig kielégíteni és azt is csak úgy, hogy a fiatalabb hölgyek részére alkalmas karzati álló helyekre állított ki jegyeket.

— Telefon állomások. Az állam redkivül rideg, szűk marku, akadékos és megszorító a tűzoltósággal szemben. Hoszasz — huza vona után enged tűzjelzési czélokra telefon állomásokat és vonalakat, az állami vezetékben pedig még fel díjért sem enged a parancsnokoknak telefon. E tárgyban tegnap a kolozsvári parancsnoksági gyűlésen beható előterjesztés történt, melyben ismertette lett, hogy 18 tűzoltói czélra szolgáló telefon állomást sok sok huza vona, és felterjesztések után engedélyezett a kereskedelmi miniszter és egyuttal elrendelte, hogy három parancsnoksági tag állami telefonjáért nem harmincz forint évdíj, hanem a rendes 60 forint évdíj fizetessék. — Mintán a tűzoltók önkéntesen teljesített működésükkel a tűzoltászat terén volt aképen állami funkcióit teljesítenek, a parancsnokság kellően megokolt és a helyzetet megvilágító átiratot küldött a helyi posta igazgatósághoz, kérte hogy ez a maga részéről is tanulmányozza a különleges helyi viszonyokat, oly értelmű előterjesztést tegyen a miniszternek, hogy engedje meg, hogy vezetőinek a vész esetén való gyors kivonulás lehetővé tételére, méréseket évdíjért bevezetessék az állami telefon. Addig is, míg ez engedély megjönne, a jelenleg meglévő állomások beszüntetése tartassék függőben. A parancsnokságnak jelentették, hogy a tárgyban személyes lépések is történtek Raschka igazgatónál, ki megismerve a helyzetet, biztatta a parancsnokság tagjait, hogy a tűzbiztonság szempontjától eme fontos kérdést kellően megvilágítva, úgy terjeszti elő, hogy az a miniszterium részéről kedvező megoldást nyerjen.

— A sub auspiciis regis felavatással járó ünnepségek nagy fáradságot és kitarbást igénylők, munkáját Pisztor J. Mór dr. jogkari portekán mint a rendezőség elnöke dr. Udránszky László orvoskar dékán, Konrádi Dániel az orvoshallgatók segélyegyletének elnöke végzi, az egyetemi hivatalnokok segélyével. Újabb tudomására kívánja a rendezőség adni a közönségnek, hogy a felavatásra frakkban fekete nyakkendővel és fehér keztyűvel lehet csak megjelenni, ugyancsak a benketre is ez az öltözk van előírva. Bankettjegyeket naponként d. e. 10—12 óráig lehet váltani a Mentő-egyesületben, (Óvár-ter 4. szám.)

— Az „Itthon” legközelebbi estélye szerdán (febr. 26) lesz, a szokott helyiségben, a Központi Szálló emeleti termében. Az estélyen énekelni fog Rózsa Gézané urhölgy, dr. Scheitz Vilmos zongorakísérete mellett; ezenkívül humoros előadást. („A házasságról”) Ejsza ki Károly: végül pedig Pintérlme énekel egy tréfas kuplét, Horovitz József zongorakíséretével. Ez érdekes estélyre feihívjuk a meghívott vendégek és a kör tagjainak figyelmét. Felemlítjük továbbá, hogy a program előadása 1/2 9 órákor kezdődik.

— Színházi hírek. Ma este harmadszor kerül színre a „Brigitta” cz. operetta. „A nők barátja” Dumas szellemes vígjátéka, mely aránylag rövid idő alatt már négy telt ház eredményezett, holnap kedden ismét színre kerül. Holló Etel, a budapesti Rákosi-iskola egyik végzett növendéke, csáltörtökön a Csiky Gergely „Nagymamájában” fel fog lépni színházunkban. A királyné dragonyosa” cz. új operette énektanulási próbái már javában folynak. A bemutató előadás márczius hó első felében fog megtartani.

— A kolozsvári honvéd-egyletnek gyászva van, Szathmári György kolozsvári polgár 48—49 éves honvéd meghalt. Temetése kedden d. u. 3 órákor lesz a kolozsvári Károliana országos korbázból. A temetésen részt fog venni kolozsvári honvéd-egylet testületileg.

— Tűzet lehet jelezni az állami telefonokon. A telefon szabályzatban benne van, hogy tűzet, vagy más szerencsétlenséget tűzoltókkal, rendőrséggel, vagy mentőkkel az állami telefonon lehet és kell közölni. Nyilvános távbeszélő állomásokon ez a közlés

díjmentes. Az ily szerencsétlenség közlését minden előfizető köteles megengedni illetve közvetíteni. E szabállyal szemben áll az a körülmény, hogy a lakosság nagy része nem tudja felmerülő szerencsétlenség alkalomával gyorsan feltalálni magát s nem igyekszik telefon útján közvetíteni a veszedelem híreit. Hogy a közönséget e tekintetben tájékoztassák, mind ama telefon előfizetőknek kik a tűzoltó lakomány és iránt jelentkezőknek, egy tájékoztató felirattal ellátott kis plakátot nyomtat az egyet, mely az üzletek külső részére vagy a házak falára kifüggesztendő s mely a szomszédok lakosságát folyton utba igazítja arra nézve, hogy tűzveszély állami telefon útján jelentést lehet tenni. Ily tájékoztató táblákat a telefon előfizetők köztörzskön d. u. 5 órától a kolozsvári tűzoltó lakomány a felügyelőtől vehetnek át.

— **Korcsolya estély.** A kik a f. hó 17-én (csütörtökön) rendezendő korcsolya táncestélyre, meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak a Zobáts és Fekete főtéri tetejében kitett ivre feliratkozhatnak; ugyanakkor ott lehet a karzat és ablakjegyekre az előjegyzéseket is megtenni.

— **A kolozsvári iparos tanoncziskolák 22 éves történetét** a milleniumra szánt s közelebből sajtó alá került munkájából érdekes előadásban ismertette Sölyom János vasárnap délután az ipari segédmunkások előtt. A mindvégig kiváló figyelemmel hallgatott előadást, az előadó tárgyilagossága és nyugodt modora mellett a viszonyok alapos felvilágosítása és kitűnő anyagbeosztása jellemezte. Az előzetes és mindenki által könnyen fel fogható előadás zajos tetszésben részesült. Jövő vasárnap ugyancsak a város házközpontjában dr. Szechy Ákos a természeti erők felhasználására az iparban czímvel fog értekezni.

— **Eljegyzés.** Ádám Sándor lapunk nyomdájának tehetséges szedője, tegnap tartotta eljegyzését Buzai József helybeli iparos házjához és szép leányához Rózához. Boldogságot kívánunk az új pár frigvéhez.

— **Mit adunk Bécs városának?** Ausztriának nemcsak iparozikának, hanem más egyebekben adozunk kanem főben is. Bécs városának 33 szakszékát Magyarország állította teszik, vagyis egy harmad része Bécs lakosságának magyarokból telik ki. A másfél millió lakosságú Bécs városában 500 ezer a magyar. Ugyancsak megjárta Bécs városa, ha egy szép napon hazavándorolnának a magyarok.

— **Gyászir.** Özveg Szentkatolnai Elek Pálné, született Kénosi Sándor Józefa, valamint gyermekei: Elek Pál, Elek Irma és férje Bajkay József, unokája Bajkay Tibor, Elek Mihály fivére és neje, Elek Klára özvegye, férje Thoroczkay Sándor és gyermekei, valamint a kiterjedt rokonság és nagy számú barátok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forró szeretett férje, önműködő apa és nagypapa, az odaadó jó rokon és önzetlen igaz barát, fehérlő szellemű buzai Szentkatolnai Elek Pál királyi táblai elnök, a marosvásárhelyi gymnasium világi biztosa több heti szenvedés után, életének 61-ik, boldog házasságának 33-ik évében, f. é. és hó 22-én reggel 2 órakor elhalt.

— **Az erdélyi Szent Fálka Vadász Társulat** március 10-én Pénteken d. u. 3 órakor tartja meg az évi rendes közgyűlését a kolozsvári Casino helyiségében. Tárgy: a tisztviselők és választmány jelentései, az évi költségvetés megállapítása és a megelőző évi beszámolóra vonatkozó jelentések meghallgatása és elfogadása és a felmentvény megadása. Választmány kiegészítése s a két tagból álló számvizsgáló bizottságnak megválasztása. Esetleges indítványok.

— **A korcsolyázás** a séta téri tavon most a legkellemesebb. Nincsen nagy hideg s nincs hó, a mi a pályát sokszor ellepte. Pénteken este villamos világítás mellett foly a korcsolyázás. Tegnap déli zene volt s mind két ízben nagy közönség kereste fel a pályát. Kedden este ismét villamos világítás mellett lesz korcsolyázás.

— **Czigány-bál.** Március 8-án a kolozsvári cigányzenészek jótékony célú bált rendeznek a redoutban. A bálon falusi banda fog játszani és a városi zenészek pedig táncolni fognak annak rendje szerint. Az érdekesnek ígérkező mulatságra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A „kolozsvári Dalkör”** által f. évi február 8-án rendezett dalestélyen fellépettek szívesek voltak: Hegedűs Sándor és dr. Béla 10—10 frtot, dr. Övári Kelemen, özv. báró Bánffy Albertné, dr. Fialy Henrik, Szvaesina Gézané és Lengyel Lajos 5 frtot, Pál István és Ferenczi Ignác 3 frtot, dr. Bogdán Péter, Demjén Ágoston és Máthé István 2—2 frtot, dr. Eckert Endő, Sárka János, Sebesi Ilus, Karl Ferencz Komjáthy Pál 1—1 frtot, Bojaki Sándor 10 krajczár. Fogadják e nemes szívű felülművelők a kolozsvári Dalkör iránt tanúsított jóindulatú támogatásért egyetünk nevében a leghehább köszönetünket. Kolozsvárt, 1896. évi február 20-án C. Csiky Emánuel e. titkár, Kedves József e. jegyző.

— **A kolozsvári korcsolyázók egyetése** 1896. febr. 27-én a redoute termeiben háromez jelleget táncestélyre meghívót kaptunk. A táncestély jövedelme és felülfizetések az épi rendű „korcsolya csarnok” berendezésére fog fordítottatni. Kezdeté 9 órakor. Belépő jegyek ára: Személyenként 2 frt. Családjegyek 3 frt. Ablak és karzat 2 frt. Belépő jegyek az estély kezdetekor a pénztárnál váltathatók.

— **Albert árvák** részére újabb adakozások, illetve gyűjtések: koltói gr. Teleki László 20 frt, id. gr. Teleki Domokos 5 frt, gr. Teleki

László Gyula 20 frt, gr. Teleki Károly 20 frt, gr. Teleki Árvád, ifj. gr. Teleki József, gr. Teleki Ferencz, gr. Teleki Ádám, gr. Bánffy György, gr. Teleki Samu, ifj. gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Géza, gr. Teleki János, gr. Teleki György, id. br. Wessely Miklós, br. Apor István 5—5 forintot, gr. Kornis Károly 10 frt, br. Wildburg Aladár 5 frt, gr. Teleki Sándor országgyűlési képviselő 15 frt, Pulszky Ágostonné 10 forint, br. Wesselyi Béláné 5 frt, gróf Esterházy Jánosné 3 frt, báró Bánffy Ernőné 5 frt, összesen 178 frt. Szegedi önk. tűzoltó egy. gyűjtése 10 frt 50 kr., Szőregi önk. tűzoltó egyet 5 frt. A nemes szívű gyűjtőknek és adakozóknak hálás köszönetet mond a bizottság nevében Hirschfeld Sándor pénztárnok.

— **Templomrestauratio.** A dévai er. reformátusok temploma, melyet eredetileg Hunyadi János és neje Szilágyi Erzsébet építtetett volt, közelebbről gyönyörűtlen helyre fog állíttatni Gyula László budapesti építész tervezete szerint. A restauratio költségéből idáig 10, 208 frt. gyűlt össze, leginkább Szőts Károly ottani lelkes buzgalkodása folytán, ki lapunk útján is tisztelettel kéri a n. é. közönséget, hogy ott ezen hazaifas törekvésében támogatni sziveskedjék. Az adományok a lelkeszi hivatalhoz küldendők.

— **Meghívó.** Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület által Székely Keresztúron rendezett tenyészbika vásár és kiállítás alkalmával, február hó 29-ikén d. u. 4 órakor, Székely Keresztúron, a város tanács termében, az erdélyi szarvasmarha tenyésztéskérdésében, Báró Kemény Béla elnöke alatt tartandó értekezletre az érdeklődő gazda közönséget tisztelettel meghívom. Az udvarhelymegyei gazdasági egyesület nevében Székely Udvarhelyt, 1896 évi február hó 21-én Ugron János elnök.

— **Felolvasás a milleniumról.** Marosvásárhelyt — mint lapunknak írják — az iparosok és ipari munkások vasárnapi oktatására alakult helyi bizottság az idej sikerült felolvasó ciklust március 10-én fejezte be. Az utolsó felolvasást a bizottság a millenium ünneplésével köti egybe, melynek programját következőleg állapította meg: 1. A himnusz éneklése dalkör; Megnyitó beszédet tart Tauszik B. Hugó iparkamarai elnök; 3. „Millenium” czímű felolvasás László Gyula iparkamarai m. titkár; 4. szavaz Pap Sándor tanár; 5. a Szózatot éneklés a dalkör s végül 6-szor Tauszik elnök bezárja az idej felolvasások ciklusát.

— **A „Mária Dorothea Egyesület Erdélyi részi Köré”** a február 15-én lefolyt táncestély alkalmából folyó hó 26-án (szerdán) délután 5 órakor az áll. felsőbb leány iskola belsőmagyarutczai helyiségben beszámoló gyűlést tart, melyre az estély védőit, elnökeket, rendezőit és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Bánffy Dezső és Gyulai Pál.** Szatirikus adat a közmodosok ékességével szülő magyar miniszterelnök életéből, hogy tanuló korában épen a magyar nyelv-ből és irodalomból Gyulai Pál volt a professzora. A mi különben Bánffy nyelvén szólva „elégely” is restelgetik általa, már t. i. Gyulai Pál által. A minap, épen a Pulszky ügyben tartott szokott jelességű beszéde után összehatalkozott Bánffy a Sándor-utczában lakó egykori professzorával. „Kegyelmes uram, kérem egy szóra — kezdé Gyulai ravasz mosolygással. „Két év előtt pályadíjat méltóztatott kitűzni egy vigjátékra. Én a negyven év előtt nekem fizetett tandíját, mely különben is rég bántja lelkiismeretem egy szomorú játék díjára kamatok kamatjával szívesen visszafizetem és készen felajánlom.” De erre Bánffy által sem mosolyogta tott, hanem szó nélkül elkullogtatott.

— **A (milleniumi ünnepségek)** ama részének programja, a melyekben az uralkodó és az uralkodóház tagjai is részt vesznek, mint tudva van, tanácskozás tárgyat képezte nemrég Bécsben a főudvarmestéri hivatal, a miniszterelnök s a feleséges személyek körüli miniszter képviselői között. Az ezen tanácskozás során megállapított programról Bánffy br. miniszterelnök már közelebb, valószínűleg a jövő hét folyamán előterjesztést fog tenni a milleniumi országos bizottságnak.

— **II. Magyar osztálysorsjáték.** Első osztály sorsjegyeknek a II. osztályra való megváltása a sorsjegyeken jelzett elárúítóknál kiknél a sorsjegy vásároltatott, az I. osztály sorsjegy visszafizetése az a megváltási díj — 1 egész sorsjegy: 20 frt, — 1 fél: 10 frt, — egy tized: 2 frt, — és egy huszad: 1 frt, — befizetésével legkésőbb márcz. 1-éig eszközölendő. Az I. osztályra ki nem sorsolt, mind három osztályra érvényes teljes sorsjegyek megváltásának szükséges fenn nem forog ezek minden további nélkül a II. osztályban is részt vesznek.

— **Verne Gyula összes munkáinak** új ocsóbb kiadását folytatja a Franklin-Társulat, mely egyedül jogosított a képes kiadásra. Már az ötödik munkát adja közre, dusan illusztrált füzetekben. „Öt hét léghajó” a most füzetenként megjelenő regény, melyben Verne Gyula oly helyekre viszi léghajón utasait, a hová különben nehéz eljutni, Afrika belsejébe, s öt heti kalandokban mond el sok ismertelést Afrika legsötétebb részeiről és ad elő érdekléscitő viszontagságokat. Verne összes munkáinak új ocsó kiadásából eddig 30 füzet jelent meg. (1—9 „A rejtelmes sziget”; 10—15 „Utazás a holdba”; 16—21 „Utazás a hol körül”; 22—30 „A Jangada.”) A „Öt hét léghajó”: 31-ik füzetét kezdődik, s ebből a 31—33 füzetek hagyják el a sajtót, a szokott díszes kiállításban és számos képpel. Egy füzet ára 20 kr. Minden könyvkereskedésben kapható. A Franklin-Társu-

lat mind a művekhez díszes bektősi táblákról is gondoskodott, melynek színes és aranyos nyomai, s egy-egy munkánál 40 kba kerülnek. Ezek is megrendelhetők a könyvkereskedésekben vagy egyenesen a Franklin-Társulattól, Budapesten.

— **Marokházán philloxera.** Marokházán Kolozsvármegyeben van. Itt terem az a híres „marokházi” s bizonyonnyal megajdult a kelle mindazoknak, a kik valaha kóstoltak belőle, mert hát a tőzszomszédban Gyula-Telkén ott van a „Szilágy”-ból oda hurzolt — rémletes philloxera a Máriafy Dániel hasonló kiténésű bortermő szőlőjében. Szentgyörgyi Lajos népiiskolai igazgató ismert szakértőnk fedezte föl azt sept. 19-én Mayr főszolgabíró — a helyben lakó körjegyző — és a tulajdonos gazdatisztje Barosa urak jelenlétében. A miről másnap jelentés is tétetett a megbízó alispáni hivatalnak s ugyanaz nap — ez által — a miniszteriumnak. — A helyszínen maga Szentgyörgyi is meg adta az utasítást a további teendőkre s hisszük, hogy e teendők pontosan teljesítették is, szüret után mindjárt az állami szakközögek által, mert különben megbocsáthatatlan mulasztás követtetett volna el, e kiváló bortermő vidékünk, soha ki nem pótolható kárára. Elhallgattuk akkor ez infektóiról nyilatkozni, hogy nagy ijedelmet ne okozunk, — most azonban — a virány közlekedéssel szigorú kötelességünknek ismerjük rámutatni a komoly bajra, hogy védekezés ki ki a maga legjobb belátása szerint. A teendőkre nézve pedig hisszük, hogy a nyilvánosság terén is készséggel jó tanácsaival s ha kell praxisával Szentgyörgyi igazgató a megremült tulajdonosok segítségére.

— **Károly Lajos főherczeg Budapesten.** Mint értesülünk, Károly Lajos főherczeg nejevel Mária Terézia főherczegasszonyal az egész kiállítás alatt Budapesten fog lakni. A főherczegi pár számára a királyi palota plébánia-épületének első emeletén rendeztek be lakosztályt.

— **Kétszázemeletes ház.** Csak tegnap irtuk meg azt a veszedelmet, hogy Filadelfiában és Chicagóban több huszanégy és huszonöt emeletes ház — ugynevezett égi messelő — jelenékenyen süllyed az agyagos talajban, s ma már azzal kábel hírrel lepi meg Amerika a bámuló Európát, hogy épít olyan eget ostromló csodát, amely apanyan rá fog szolgálni az elnevezésére. Egyenesen vakmerőség az, amit a new-yeki Hardink és Joach cég tervez. Építeni akar egy kétszázemeletes házat, amely háromszor olyan magas lenne, mint az Eiffel-torony; százezer hivatal lenne benne, s a tetején vendéglőt rendeznének be kerttel. Ez a monstrum huszonnégy millió négyzet lábnyi talpon állana s a közlekedés emeletről-emeletre villamos liftek segiténék elő. Lennének posta- és expresszlift csak minden tízedik-huszdik emeleten áll meg és harmadfél perc alatt éri el a legnagyobb magasságot, amely egy ropant világító gölyóban végződik.

Színház.

„Brigitta” czímű három felvonásos operette premiere-je volt szombat a színházban. A darabnak ugy a zenéjét, mint a szövegét kompániában irták s mindjárt hozzátehetjük, hogy a zeneszerzők diadalt arattak a szövegírók felett. Brigittának ugyanis sok bájos zenaszám van. Különösen a második és harmadik felvonás muzsikája színes, ötletes és igazán megkapó. Vannak aztán gyöngébb számok is, melyek már kevésbé viselik magukat az eredetiség jellegét és kevésbé mondhatók sikerülteknek.

A szövegírók már nem nagyon keresztek az eredetiségért. Annyi helyzetet és elavult szinpadit fogást használtak, a menüi csak három felvonáshoz szükséges.

Meséje azon fordul meg, hogy Bretigny Emil, a Brigitta férje katona tiszt lévén, házassága alkalmával, (mivel nem volt kauzioja) eltagadta Brigitta atyja előtt, hogy ő katona, és ugyancsak hasonló okból eltitkolta nős állapotát a Ladseregelnél is. Így aztán a családja nem tudja, hogy Bretigny katona, az ezredese pedig nem tudja, hogy Bretigny nős ember.

Bretigny pedig két heti szabadságon épen odahaza van, mikor a hadügyminiszter várattal parancsa következtében az ezred a nagy gyakorlatokra behivatik, és azon a falun vonul keresztül, hova Bretigny ment feleségéhez Brigittához. Bretignyhez pedig ugyancsak elküldik a behívót s így vége van a szabadságnak. Ehez járul az a körülmény, hogy az ezredet a faluban épen Brigitta atyjához tehát Bretigny családhoz szállásolják.

Ebből természetesen sok bolond helyzet születik, — mivel az ezredes udvarolni kezd Brigittának, kiről egy tudja, hogy Bretigny szeretője, az ura pedig valami kereskedelmi ügynök. E közben megérkezik az ezredesné is a ki tulajdonképen az összebonyolított dolgok kibonyolítója lesz egy rakás komikus helyzet után.

A mese kissé erőltetett ötletből születik, de alkalmas arra, hogy mulatságos librettó készüljön belőle.

Néhol azonban még is unalmas lapul, a mit annak lehet tulajdonítani, hogy a szerzők a frívól alaphangot vettek meséjük nyomdalmának szövéseénél irányadól s így gyakran kifogytak a szellemesen pikáns ötletekből. A durva, banális frívólitást talán kerülni

igyekeztek s így tíres szavakkal kellett pótolni a cselekvény fogyatékoságát.

Mindamellett azonban, hogy vagy a fordító, vagy a rendező vagy a szerzők a kinálkozó sikamlós helyzeteket enyhítették, bizony még is maradt „Brigitta”-ban sok yaskos frívólitás és izetlen szójáték. Hiszen tudom én, hogy a franciaia operette librettója enélkül nem készül, de még sem szükséges tulságba menni ezen a kényes uton.

Az előadásban nagyon érzett, hogy első előadás. A premiere minden nehézsége kísértett ma. Néhol a banda késétt, néhol az énekesek siettek, néhol a librettó ment nehezen, néhol a jelenet nem hiányosan. Egy szóval bizonyos nehézség, bizonyos fárasztó bágyadság látszott az előadásban.

Mindazonáltal Sipos Etelka ma elemében volt. Szépen énekelt, jól játszott és pompásan csokolódzott. Teljesen diskrét, szinpadit csókot értünk, a mit azért jegyzünk meg, mert ugy látszik, hogy erre is sulyt fektettek a sanquinikus franciaia szerzők. Dícsérettel kell megemlékeznünk Pintérről, Vendreiről, Váradiról és Megyeri Dezsőről, a ki Bretigny szerepét játszotta több ügyességgel mint jó kedvvel. Az ezredes szerepét Hegedűsnek teremtette az isten, akármint beszél is a szereposztó és akárhogy mellőzték is ebben az operettben. Még Leopold Francziska szép énekét és Solti Paula mérsékeltén szerény játékát említtük fel s ezzel körülbelül elmondottuk Brigittáról való mondandóinkat.

(t. p.)

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, február 24.

A képviselőház mai ülésének elején a millenárius ünnepségek kérdésével foglalkoztak.

Az előadói székben Szerb György ült, kinek előadása mellett a ház tudomásul vette a millenárius ünnepségeket rendező bizottság jelentését.

Ugron Gábor a balmező élénk helyeslése mellett kéri a miniszterelnököt, hogy adjon kimerítő és részletes felvilágosítást a milleniumi ünnepségekről.

Bánffy Dezső miniszterelnök erre azt feleli, hogy részletes felvilágosítást tesz a millenárius bizottságnak.

A kvóta bizottság megválasztására vonatkozó határozati javaslatnál Sima és Helfy képviselők rövid felszólalása után Ugron Gábor szolt.

Szerinte a Bádeni-kormány nem alkotmányos kormány.

Azzal tárgyalni nem lehet.

A miniszterelnök határozati javaslatát nem fogadja el.

A többség a javaslatot elfogadja.

A kereskedelmi költségvetéshez ezután Bobula János szolt hozzá szaszasabban. Bobula természetesen pártolta és elfogadta a költségvetést.

Öt percznyi szünet után Apponyi Albert gróf szoltal fel.

Apponyi kijelenti, hogy a **vám közösség mai formájában Magyarország kereskedelmileg és mezőgazdálkodás egyaránt óriási vesztesége van.**

Apponyi e károsodásnak okát a 67-iki törvényeknek sok esetben való kijátszásában látja.

Tartsák meg a 67-iki kiegyezéseket s akkor nem lesz a nemzet károsodásnak kitéve.

Mindenestre készen kell lenni az önálló vámterületre is.

Határozati javaslatot ad be, mely utasítatni kívánja a kormányt, hogy tegye meg a szükséges előintézkedéseket arra, hogy azon esetre, ha az Ausztriával való közös vámterületre vonatkozó tárgyalások meghústulnának úgy Magyarország önrendelkezési jogát használhassa, hogy így az önálló vámterületet megcsinálhassuk.

A király utazása.

Budapest, febr. 24.

A király ma elutazott Čap-szt.-Martinba. Ő Felsője holnap odaérkezik.

A királyi család a milleniumon.

Budapest, febr. 24.

A milleniumi országos bizottság kedden este 6 órakor tartandó ülésében Bánffy Dezső br. miniszterelnök részletesen elő fogja terjesztetni ő felségének és a királyi családnak az ezredéves ki-

állítás ünnepségein való részvételének módozatait. Mint a „Keleti Értésítő” jelenti ő felsége minden pontban hozzájárult azon javaslatokhoz, melyeket ez irányban a miniszterelnök legutóbbi kihallgatása alkalmával az uralkodó elé terjesztett.

A képviselőház feloszlátása.

Budapest, febr. 24.

A képviselőház pénzügyi bizottságának ma este tartandó ülésében az indemntty törvény meghosszabbítására vonatkozó javaslattal kapcsolatban az ellenzék előreláthatólag kérdést fog intézni a miniszterelnökhöz az újabb felmerült azon híresztelésekre vonatkozólag, mintha a kormány az országgyűlést időnk előtt feloszlattatni kívánna. A költségvetés tárgyalásának lassu menete következtében mind szélesebb körökben felmerült ugyan ez eshetőség, melyre vonatkozólag azonban a kormány eddigelé annál kevésbbé foglalkozott állást, mivel a miniszterelnök most is ragaszkodik a szilágyosomlyói beszámolójában tett nyilatkozataihoz és az ott jelzett munkarendet még a folyó országgyűlésen elakarná intéztetni. Evégből — mint a „Kel. Ért.” írja — a miniszterelnök a képviselőház munkaidejének meghosszabbítását tervezi, — még pedig akár az üléseknek egy vagy két órával való megtoldása, akár pedig párhuzamos esti üléseknek tartása által, hogy a költségvetés és a legfontosabb javaslatok mielőbb elintéztet nyerhessenek. Eziránt a miniszterelnök hír szerint már a legközelebb érintkezésbe lép a képviselőház ellenzéki pártjainak vezetőivel.

A bolgár fejedelem Konstantinápolyban és Péterváron.

Szofia, febr. 23.

Az államvasutak igazgatósága utasítást kapott, hogy tartson készen egy udvari vonatot Ferdinánd fejedelem részére, ki Konstantinápolyba utazik, hogy meglátogassa a szultánt. Onnan visszajövet neje hazahozatala végett Nizzába utazik a fejedelem, majusban pedig Moszkvába megy, hogy részt vegyen a csár koronázásán. A közvélemény mindinkább foglalkozik a fejedelem áttéréseinek kérdésével. A lapok legtöbbje is — bár igen leplezetten foglalkozik a dologgal. Annyi bizonyos, hogy e kérdés Ferdinánd fejedelemre nézve még igen akut jellegű fog ölteni. Az egyik lap utal arra, hogy Clementina hercegeasszony atyja — Coburg Ferdinánd, — ki evangélikus vallású volt 1816-ban a róm kath. vallásra tért át, csakhogy nőül vehesse az annak idején nábob hírében álló Kobáry Ferencz József leányát. Mi különös sem volna tehát abban, ha Ferdinánd fejedelem most népének megtenné azt, hogy maga is áttérne nemzetének hitére.

A moszkvai koronázás.

Moszkva, febr. 24.

A csár koronázása miatt az orosz gimnáziumokban már május 13-án megkezdődik az idej nagyszünet. Az egyetemeken a szünet már április elején megkezdődik. Különösen a moszkvai egyetem hallgatói számíthatnak nagy vakációra, mert az intéző köröknek az az óhajata, hogy az egyetemi hallgatók a koronázás idején mentül távolabb legyenek Moszkvától.

Oroszország és Bulgária.

Szofia, febr. 24.

Az Oroszországgal beállott kedvező viszony folytán számos orosz nagykereskedő és nagy iparos sürűbb összeköttetésbe fog lépni Bulgáriával. Már most is jelentékeny szállítmányok és orosz kereskedelmi utazók megérkezése van bejelentve.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

Kolozsvármegyei Takarékpénztár

részvénytársaság

Hiduteza 2-ik sz. I. emelet.

Betéteket elfogad 5%- naptól — napig számított kamatra.

Kölesönöket nyújt ingatlanokra és személyes hitelre.

14—*

H I R D E T É S E K.

Sz. 539—1896.

Kolozs megye mocsai járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur 5673—1896. sz. alatt kelt rendeletével a mócsi és gyulatelki anyakönyvi kerületekben egy-egy **segédjegyzői állás** szervezését egyenként évi 300 frt fizetéssel és évi 60 frt lakpénzzel engedélyezvén, ezen két állás választás útján leendő betöltésére ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezt elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában körülírt képesítési és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket **jövő márczius hó 3-ik napja déli 12 óráig** hozzám adják be.

A választás a mócsi kerületre nézve **márczius hó 5. napján délelőtt 9 órakor** Mocson, irodámban; a gyulatelki kerületre nézve pedig **márczius hó 6. napján délelőtt 9 órakor** Gyulatelkén, a körjegyzői irodában fog megtartatni és az új állások **április hó 1-ő napján** lesznek elfoglalandók.

Mocs, 1896. évi február hó 20-án.

Mayr János,
főszolgabíró.

139. (1—3)

Sz. 706—1896.

131. (2—2)

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye gyalui járásának szász-fenesi körjegyzőségében évi 300 frt fizetés és 60 frt lakpénzzel **segédjegyzői állás** rendszeresítettét az állami anyakönyvvezetői helyettes teendői végzésének kötelezettsége mellett.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában körülírt képzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérésüket **foló évi márczius hó 6-ig** annál is inkább adják be, mert később beérkező folyamodványok tekintetbe nem vétethetnek; tekintettel arra, hogy a választás **ugyanazon hó 7-én d. e. 9 órakor** Szász-Fenesen, mint a körjegyzőség székhelyén meg fog tartatni.

A gyalui járási főszolgabírótól.

Gyalu, 1896. évi február hó 19-én.

Bidermann József,
főszolgabíró.

Sz. 523—1896.

k. i.

128. (3—3)

Pályázati hirdetés segédjegyzői állásra.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminister ur a septéri körjegyzőségében **egy segédjegyzői állás** rendszeresítését 300 frt évi fizetés és 60 frt lakpénzzel engedélyezvén, ezen állásra pályázatot nyitok, s felhívom mindazon jegyzői oklevéllel bíró, de tényleg még alkalmazás nem nyert egyéneket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. alapján felszerelt folyamodványaikat alulírt főszolgabíróhoz a mai napig alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvánnyal együtt **foló évi márczius hó 5-ig** hozzám adják be, mert azontul beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A választást **1896. évi márczius hó 7-én d. e. 9 órára** tűzöm ki Septér községébe, a körjegyzői irodába.

Mező-Örményesen, 1896. évi február hó 19-én.

Münstermann Győző,
főszolgabíró.

Hirdetmény építési ügyben.

A m. kir. gazdasági tanintézetnél a templom udvarán levő cselédház fedele újból zsendelyezendő lévén, felhívom a vállalkozni kívánókat, hogy ezen munka végrehajtására vonatkozó írásbeli ajánlataikat hozzám **február hó 28-áig** adják be.

A legjobb minőségű faszendelylyel újra fedendő fődél területe 708 négyzetmeter.

Az ajánlatban kiteendő, hogy az ócska zsendely leverésével együtt négyzetméterenkint mily árengységgel hajlandó a munkát elvállalni ajánlattevő.

Az ajánlattevők között való szabad választás jogát fenntartom. A kinek az ajánlatát elfogadom, az a munkát azonnal megkezdeni s legrövidebb idő alatt bevégezni tartozik.

Kolozsvár (Monostor), 1896. évi február hó 20-án.

A m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága:

126. (3—3)

Vörös Sándor,
kir. tanácsos, igazgató.

Sz. 237—1896.

140. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a décsi kir. törvényszék 1895. évi 9801. számú végzése következtében Dr. Ramonczai László ügyvéd által képviselt „Deési hitelbank részvénytársaság” javára Rosenfeld Lévi és Rosenfeld Zsófi ellen 256 frt s jár. erejéig 1896. évi január hó 16-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 364 frt 28 krra becsült butor, tehén és egyéb ingóságokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1275—1896. számú végzése folytán 256 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi június hó 20-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 59 frt 49 krrban bíróság már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, Pata-utczában 4. sz. alatt leendő eszközökre **1896. évi márczius hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája** határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1896. évi február hó 15. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

JÉGVEREM
bérbe vételre
kerestetik.
REGÁLEBÉRLŐSÉG.

133. (2—2)

MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény
a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIÓ korona.

II. osztály.
Huzás 1896. márcz. 11—14-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 á	100000	100000
1 "	60000	60000
1 "	40000	40000
1 "	30000	30000
1 "	20000	20000
1 "	15000	15000
1 "	10000	10000
2 "	8000	16000
8 "	4000	32000
10 "	2000	20000
13 "	1000	13000
100 "	400	40000
860 "	200	172000
9000 "	120	1080000
10000	nyerem. összesen	1648000

II. osztályu vétel-sorsjegyek
árak:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40.—	20.—	4.—	2.— frt.

II. és III. osztályu teljes sorsjegyek árak:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.— frt.

Ezen eredeti áron kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésnél ajánlott levél portója és nyeremény-jegyzék díjak fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.

III. osztály.

Huzás 1896. május 12—28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	600000
1 á	400000	400000
1 "	300000	300000
1 "	200000	200000
1 "	100000	100000
2 "	40000	80000
2 "	20000	40000
5 "	10000	50000
10 "	8000	80000
34 "	6000	204000
100 "	2000	200000
200 "	1000	200000
2650 "	200	530000
22000 "	150	3300000
25007	nyerem. s 1 jutalom	6284000

Az Osztály-Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályu sorsjegyek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszörzlendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY, Budapest,

Szervita-tér 3.

Sürgönyezim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Szervita-tér 3.

130. (1—12)

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt. Belközép-utca 22. szám alatt.